

SPY PÄÄSIÄISKIRJE

2026

Pyhäkoulu rakentaa sydämen sivistystä

Kuvassa puheenjohtajamme Eija Pakkala valmistautuu pyhäkoulunpitoon paistamalla matza-leipää, jollaista Jeesus ystävineen söi pääsiäisateriaalla.

Kuva: Jussi Pakkala

Parahin SPY:n jäsen, tervetuloa vuosikokoukseen Helsingin Vallilaan, Teollisuuskatu 21, torstaina 9.4. klo 14 - joko paikan päälle tai etäyhteydellä. Voit ilmoittaa tulostasi sähköpostilla info@pyhakoulunystävät.fi

Tänä vuonna vietämme Sydämen sivistystä 750 vuotta -juhlavuotta.

Vuonna 1276 perustettiin Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli, joka oli alku suomalaiselle julkiselle hallinnolle, koulutukselle ja sivistykselle. Sydämen sivistys pitää sisällään paljon tärkeää - tiedosta tunteisiin, kulttuurista käyttäytymiseen.

Juhlavuoden yhteistyötahona on Lukukeskus ja sen koordinoima Lukuviikko. Onkin siis hyvä muistella pyhäkoulun merkitystä lukutaidon opettajana. Lukutaidon opettaminen annettiin 1600-luvulla annettu ripille pääsyyn valmistavan lukkarinkoulun tehtäväksi. Mutta miten huolehdittaisiin pienempien lasten opettamisesta?

20.5.1787 Orimattilan pitäjänkokous antoi määräyksen, että kaikkien oli edistettävä pyhäkouluja. Oppikirjana käytettiin lapsille tarkoitettua David Godeniuksen pientä kirjaa *Ensimmäiset pookstavit Jumalan sanasta*. Lukuharjoitukset olivat pyhäkoulussa etusijalla, kunnes 1800-luvulla pyhäkoulu alkoi saada hartaudellisia piirteitä.

Orimattilan hengessä Pyhäkoulun Ystävät päätti järjestää tämän vuoden vuosikokouksen Mikael Agricolan päivänä 9.4., joka on 750-juhlavuoden Lukutorstai.

Saamme vieraaksemme koulutussuunnittelija, kouluttaja ja kirjailija Satu Reinikaisen, jolta on viime vuoden lopulla ilmestynyt yhdessä Kaisa Aitlahden kanssa Kotien rukouskirjan kolmas laitos.

Käsittelemme 14:00 alkaen vuosikokousasiat, ja noin klo 15 pääsemme kuulemaan Satu Reinikaista.

Siunausta kevääseen
t. Eija Pakkala

ps. Historiakatsausta olen lukenut Erkki Kansanahon kirjasta Kirkko ja lapset (Lasten Keskus 1988). Piispa Kansanaho oli Suomen Pyhäkouluyhdistyksen johtokunnan puheenjohtaja 1965-1978 sekä tämän nykyisen SPY:n ensimmäinen puheenjohtaja vuosina 1993-1997.

PYHÄKOULU

Lapset näkee erilailta kuin aikuiset

Näin sanoo Elias, 11 v, joka on ollut SPY:n lastenhallituksen jäsen sen perustamisesta asti.

Haastattelua tehdessä Eliaksen mielessä on tuoreena loma Egyptissä, mistä mieleen jäi Kuninkaiden Laakso ja sen hautakammiot sekä kävelymatkan päässä ollut Apinoiden Laakso, jossa ei ollut apinoita, vaan apinoiden kuvilla koristeltuja hautoja, kuten faarao Ayn hautakammio. Tutankhamonin hautakammioon pakkautui suuri joukko turisteja, ja Elias ihmettelee, eikö harvinaisen historiallisen löydön säilymisestä ja kunnossapidosta olla enemmän huolissaan. Sekin ihmetytti, miten vaikkapa Karnakin temppelistä on joskus voitu ottaa mukaan pala pylvästä ikään kuin tutkijoiden vaivanpalkaksi.

Elias on sitä mieltä, että jos lasten ääntä kuunneltaisiin, raha ei olisi niin ratkaisevaa päätöksiä tehdessä. "Se, mikä aikuiselle on normaalia, ei lapselle välttämättä ole normaalia.", sanoo Elias. Elias ottaa esimerkiksi leikkipuistot ja -paikat, joiden rakentaminen annetaan kaupungissa yhdelle toimijalle sillä seurauksella, että kaikki leikkipaikat ovat täysin samanlaisia. Kun on kokeillut yhtä, uutta löydettävää ei ole. Elias kaipasi jotain uniikkia eikä samanlaisia keinusettejä joka paikkaan.

Seurakuntien päättäjille Elias lähettää terveisiä, että rahankäytön painopisteen tulisi olla aktiviteeteissa. Hän kaipaava toimintaan pysyvyyttä: olisi kiva, jos esimerkiksi kerhoista tietäisi, että ne kokoontuvat aina tiettyyn aikaan. Elias on käynyt seurakunnan kesäkerhoa, ja hän ehdottaa, että kesätoimintaan voisi yhdistää kesätyöntekijöiden palkkaamisen, jolloin kesätöitä haluavat pääsisivät palkkatyöhön. Hyvältä ei näytä sekään, että Eliaksen kastekirkko ja ensimmäinen kerhopaikka on nyt purettu pois, ja tilalla on tyhjä tontti kun rakentajilla ei ollutkaan rahaa. Siihen kun saisi sen kivan seurakunnan tilan, jossa olisi pysyvät kerhot. Niihin voisi poiketa silloin kun tuntuu siltä!

Kuva: Maria Pakkala

Suomen Pyhäkoulun Ystävien lastenhallitus kokoontuu vähintään kerran lukukauden aikana. Kokoontumiset tapahtuvat pääosin verkossa, jotta lapsia voi helposti tulla mukaan eri puolilta Suomea tai muualtakin maailmasta. Lisää tietoa [Pyhäkoulun ystävien sivulta](#) tai kysymällä sähköpostitse info@pyhakoulunystavat.fi

Miten kirkko saadaan täyteen?

No, otetaan TÄRKEÄ päivä ja TÄRKEÄ aihe ja paljon lapsikuoroja ja... siinä se sitten onkin.

Helsingissä, Viikin kirkossa, vietettiin viime vuoden puolella 20.11. Lapsen oikeuksien päivän iltaa mukavissa merkeissä. Kirkko oli täynnä, laulu raikui ja kaikesta näkyi innostus ja iloinen mieli.

Kaikki lähti liikkeelle siitä, että runoilija, kirjailija Anna-Mari Kaskisella oli ajatus ja runo, joka tiivistyi lauseeseen: Laula pyhä sydämeen!

Tärkeä aihe

Lause muistuttaa meitä hengellisten laulujen merkityksestä. Vielä vanhanakin muistamme lauluja, joita lapsena lauloimme vaikkapa pyhäkoulussa. Sitä tunnetta on syytä jakaa eteenpäin tuleville sukupolville. Laulu yhdistää vanhat ja nuoret ja kantaa myös vaikeina hetkinä.

Mainontaa varten SPY tarjoaa Laula pyhä sydämeen -logon. Mainitkaa Suomen Pyhäkoulun Ystävät logoa kantavassa tilaisuudessa ja rukoilkaa yhteisen työme puolesta.

Laula pyhä sydämeen

LAULA PYHÄ SYDÄMEEN

1. Laula pyhä sydämeen. Laula Jumalasta. Taivaan Isä rakastaa aikuista ja lasta.

2. Laula ilo sydämeen, Laula Jeesuksesta. Rukoukset kuulee hän, Laula rakkaudesta.

3. Laula rauha sydämeen, ja kun huoli kohtaa, Pyhä Henki sinua lohduttaa ja johtaa. kerto

Milloinkaan et yksin jää. Jumala on täällä. Laula pyhä sydämeen jokaisella säällä. Lapsuudesta vanhuuteen kanssasi hän kulkee. Joka päivä uudelleen meidät syliin sulkee.

Sanat Anna-Mari kaskinen, sävel Mari Torri-Tuominen

Tässä konsertissa lapsikuorot lauloivat vanhoja pyhäkoululauluja sekä Lasten virsi-kirjan lauluja. Monet vanhat, turvallisen tutut laulut soivat yhdessä uusien energisten lasten virsien kanssa. Konsertissa laulettiin myös ihan uusi laulu: Anna-Mari Kaskisen sanoittama ja Mari Torri-Tuomisen säveltämä Laula pyhä sydämeen. Anna-Mari kertoi myös yhteisen, ylisukupolvisen laulamisen merkityksestä.

Tärkeä päivä

Samalla konsertissa juhlittiin myös Lapsen oikeuksia. Jokaisella lapsella on oikeus kuulla! Jokaisella lapsella on myös oikeus katsomukseen. Lapsella on oikeus laulaa pyhiä lauluja, laulaa Pyhä sydämeen.

Tapahtumassa oli mukana lapsikuoroja Helsingin Malmin-, Mikaelin- ja Kannelmäen seurakunnista sekä Vantaan Hakunilan- ja Vantaankosken seurakunnista. Konserttia olivat järjestämässä Malmin seurakunta, Suomen Pyhäkoulun ystävät ry. ja Helsingin Kirkkomusiikkiipiiri.

Teksti ja kuva: Riitta Koivisto

Pyhäkoulun hirvilelu auttaa kuuntelemaan!

SPY Lasten hallitus sai tehtäväkseen suunnitella painoleluun, jota voi pitää sylissä kertomuksia kuunneltaessa.

Lapset pääsivät ehdottamaan, miltä kiva painolelu voisi näyttää. Ehdotuksia tuli todella paljon ja niistä päästiin yhdessä äänestämään. Äänestyksen voittivat kaktus ja hirvi.

Painolelu on noin 1-2 kg painava sylissä pidettävä mukava lelu, joka pysyy hyvin sylissä paikallaan, jota voi silitellä samalla kun keskittyy istuessaan kuuntelemaan. Sylipaino tuottaa syväntuntoaistimuksia, jotka ikään kuin ankkuroi lasta keskittymään ja saattaa myös alentaa korkeaa vireystilaa tai auttaa säätelemään tunteita. Pyhäkoulun kaktus- tai hirvilelun voi tarjota lapselle syliin etenkin silloin, jos jalat haluaisi jo juosta ympäriinsä. Lapsi saa tietenkin itse päättää pitääkö lelua sylissä vai vieressään kuunnellessaan kertomusta.

Pyhäkoulun painoleluja voi valmistaa yhdessä lasten kanssa tai antaa seurakunnan käsityökerholle valmistettavaksi. SPYn nettisivulle tulee myös linkki, josta voi hankkia valmiita painoleluja pyhäkouluun. Hankintaohjeet, valmistusohjeet ja/tai materiaalipaketit tulevat ensi vuonna SPY nettisivuille.

Teksti ja kuvat: Jaana Ritsilä

Kesällä leirille lasten tai lastenlasten kanssa?

Heinäkuussa Keuruulla Isossa Kirjassa järjestetään Polku26 kesäleiri, jonne myös pyhäkouluväki on lämpimästi tervetullutta. Tutustu lisää leirin ideaan ja sisältöön:

SPY on **Vastuullinen Lahjoittaminen ry:n** jäsen. VaLa on 20 vuotta sitten perustettu yhteistyöverkosto, joka edustaa yleishyödyllisiä yhteisöjä. Jäsenyys vahvistaa mainettamme luotettavana rahankeräjäjänä. Kehitämme yhdessä pyhäkoulu lasten hyväksi!

SPY:n hallituksen jäsenet

Eija Pakkala, pj, Jyväskylä
Eleonora Printz, Parkano
Johanna Routasalo, Salo
Jaana Ritsilä, Jyväskylä
Anna-Mari Kaskinen, Lohja
Riitta Koivisto, Helsinki

Sihteerinä Anita Ahtiainen Ota yhteyttä:
info@pyhakoulunystavat.fi

